

Handläggare

Per Jerling

Telefon 08-508 27 594

Till

Stadsbyggnadsnämnden

**Redovisning av plansamråd och
ställningstagande inför granskning av förslag till
detaljplan för del av Blackeberg 3:1 m.fl.
Områden vid
Blackebergsvägen/Blackebergbacken i
stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby (420
bostäder)**

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av plansamrådet.
2. Slutligt planförslag upprättas och ställs ut för granskning.

Anette Scheibe Lorentzi

Stadsbyggnadsdirektör

Monika Joelsson

Avdelningschef

Karin Norlander

Enhetschef

SAMMANFATTNING

Detaljplanens syfte är att skapa förutsättningar för ny bebyggelse och allmänna platser mellan och intill stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby. Syftet är att bättre koppla ihop stadsdelarna. Bebyggelse föreslås i ett attraktivt och kollektivtrafikhögt läge och innehåller totalt 21 bostadshus med cirka 420 lägenheter. Den nya bebyggelsen ska tillföra en ny stadsbyggnadskaraktär för att ge området en egen identitet.

Samråd för förslaget genomfördes 4 juni till 15 september 2019 och totalt har 149 yttranden samt listor med cirka 840 underskrifter skickats in. Flera synpunkter berör bebyggelsens påverkan på riksintresset för kulturmiljö i Södra Ängby. Länsstyrelsen, liksom Stadsmuseet och Skönhetsrådet anser att det är möjligt att utveckla området utan att skada riksintresset.

Länsstyrelsen framför även synpunkter på dagvatten och miljökvalitetsnormer, risker för föroreningar och buller.

Närboende och remissinstanser är kritiska mot att bygga i den smalaste delen av den gröna kilen, norr om Blackebergsbacken.

Planförslaget bidrar till att uppnå samtliga av översiktsplanens fyra mål och innebär att ett värdefullt tillskott av bostäder kan skapas i ett attraktivt, kollektivtrafikhärläge. Kontorets sammanfattande bedömning är att de synpunkter som framkommit kan hanteras i den fortsatta planprocessen.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av plansamrådet och att slutligt planförslag upprättas och ställs ut för granskning.

UTLÅTANDE

Syfte

Detaljplanens syfte är att skapa förutsättningar för ny bebyggelse och allmänna platser mellan och intill stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby längs med Blackebergsvägen och Blackebergsbacken. Genom att bygga i mellanrummet mellan Blackeberg och Södra Ängby kopplas de båda stadsdelarna bättre ihop. Den nya bebyggelsen ska tillföra området en ny stadsbyggnadskaraktär för att ge området en egen identitet mellan de två starka karaktärerna Blackeberg och Södra Ängby. Platsens kulturhistoriska värden ställer krav på en mycket god gestaltning. Stor hänsyn behöver tas till riksintresset Södra Ängby och anpassning ska göras för att bevarandevärda träd ska kunna sparas.

Bakgrund

Plandata

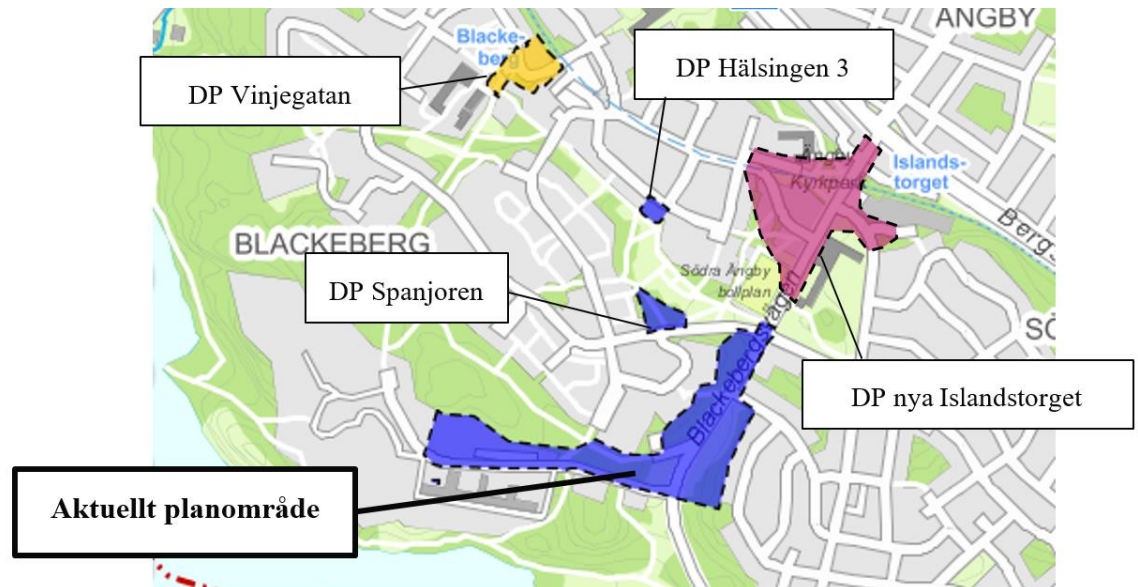
Planområdet omfattar totalt cirka 68 500 kvm och ligger i Bromma längs med Blackebergsvägen (nord-sydlig riktning), och Blackebergsbacken (öst-västlig riktning).

Gällande detaljplaner

Inom planområdet gäller planerna Dp 89058 som reglerar naturmark och gatumark, Pl. 3762 som anger användningen park eller planterad allmän plats, Dp 2004–06706 som är planlagd för vård och lokalgata, Pl. 4028 och Pl. 3600 som är planlagd för park, allmän plats eller dylikt, Pl. 938 som anger användningen park och allmän plats, Dp 2000–08524 som anger användningen gatumark,

Pl. 7742 som anger användningen gatumark och Pl. 6432 som anger användningen park och gatumark.

Pågående detaljplaner i området

Illustrationen visar planområdet i söder och pågående planer med bland annat två förskolor som planeras strax norr om planområde, samt bostäder och centrumverksamhet vid Blackebergsplan (gulmarkerat). Detaljplan för nya Islandstorget, markerat i rosa, har vunnit laga kraft.

Nordväst om planområdet planläggs en förskola vid kvarteret Spanjoren. Planen är antagen (dnr 2015-11726). Ytterligare en förskola planeras utmed Gruntvigsgatan på fastigheten Hälsingen 3 m.fl. Planen har varit på samråd (dnr 2015-13422). Vid Blackebergsplan, utmed Vinjegatan, har detaljplan för bostäder och centrumverksamhet varit på granskning (dnr 2016-17741). Detaljplan för nya Islandstorget Etapp 1 i programmet för Blackebergsvägen, har vunnit laga kraft (dnr 2014-00063).

Markägoförhållanden

Planområdet utgörs av del av fastigheterna Blackeberg 3:1, 1:2, 2:8, 2:9, del av Blackebergs gård 2, del av Norra Ängby 1:1 samt fastigheten Blackeberg 1:11. Samtliga fastigheter ägs av Stockholms stad. Fastigheten Blackebergs gård 2 upplåts med tomträtt till det kommunala bolaget Micasa.

Övergripande beslut och styrande dokument

Översiktsplan

Översiktsplanen anger området som blandad stadsbebyggelse där omfattande komplettering föreslås. Utvecklingen av Blackebergsvägen till ett urbant stråk samt kopplingen mellan Södra Ängby och Blackeberg beskrivs.

Riksintressen

En del av planområdet utgörs av Södra Ängby som är klassat som riksintresse för kulturmiljövården, se bild på nästa sida.

Program

Ett planprogram togs fram och godkändes under 2013.

Programmets syfte är att skapa förutsättningar för bebyggelse i gränslandet mellan Blackeberg och Södra Ängby. Omkring 550–650 nya bostäder föreslås i programmet, som omfattar ett större område från Islandstorget strax söder om Bergslagsvägen och ner längs Blackebergsvägen till Tyska botten.

Första detaljplanen i programområdet, etapp 1, detaljplan för nya Islandstorget, vann laga kraft 14 december 2017 (dnr 2014-00063).

Kommunala beslut i övrigt

Under våren 2016 beslutade exploateringsnämnden om markanvisningsavtal med de tre byggaktörerna HSB Bostad, Primula Byggnads AB och Stockholms Kooperativa Bostadsförening (SKB). I markanvisningsavtalen står att staden tillsammans med de respektive byggaktörerna ska verka för att området planläggs med sammanlagt omkring 380 lägenheter.

Nuvarande förhållanden

Stadsbild

Planområdet består företrädevis av grönområden intill Blackebergsvägen och Blackebergbacken. Den sydöstra delen av planområdet utgörs främst av öppna fält, medan de norra och västra delarna utgörs av skogsmark. Blackebergsvägen har vid planområdet karaktären av en landsväg. Blackebergbacken kantas av storskalig bebyggelse och norr om Blackebergbacken finns en större parkering avsedd för Mälarbackens vårdboende.

Kulturmiljö

Planområdet ligger delvis inom ett område som utgörs av riksintresse för kulturmiljövården, Södra Ängby. Området har en enhetlig villabebyggelse i funktionalistisk stil placerad med sparad naturmark. Uttrycken för riksintresset är planstrukturen med gator, tomter, byggnadernas placering och den omgivande grönskan.

Riksintresset för Södra Ängby markerat med rött och planområdet i gult.

Den angränsande bebyggelsen i Blackeberg utgörs av kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Radhus och stjärnhusbebyggelsen norr och väster om planområdet är grönklassade av Stadsmuseet. Ljunglöfska slottet och närliggande äldre bebyggelse är blåklassad och har synnerligen högt kulturhistoriskt värde.

Arkitektur och gestaltning

De angränsande stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby skiljer sig åt i karaktär och gestaltning. Blackeberg är en typisk tunnelbaneförort utbyggd i början och mitten av 1950-talet. Bebyggelsen är tydligt anpassad till terrängen och naturen och utgörs till stora delar av storgårdskvarter med lamellhus i framförallt puts. I stadsdelen finns även punkthus, stjärnhus och radhus. På senare år har bebyggelsen kompletterats med mer storskaliga punkthus. Färgsättningen varierar, men grov puts i dova naturfärger är vanligt förekommande. Halvt indragna balkonger och fönsteromfattningar är ett frekvent inslag i arkitekturen,

Södra Ängby är ett homogent villaområde från 1930-talet med typiskt funktionalistisk arkitektur. Vita eller ljusa fasader och flacka tak kännetecknar villorna som är placerade utmed de slingriga och i många fall smala gatorna. Sparad naturmark på tomterna ger området ett lummigt och grönt intryck.

Trafik och kollektivtrafik

Kollektivtrafik i form av buss trafikerar Blackebergsgvägen och Blackebergsgvägen. Närmaste hållplatser finns direkt intill planerad bebyggelse. Tunnelbanans station Islandstorget ligger på knappt 400 meters gångavstånd nordöst om planområdet. Blackebergs tunnelbanestation ligger inom ett avstånd på ca 700 meter.

Miljö

Strax söder om planområdet ligger Grimsta naturreservat.

Naturreservatets norra del, närmast korsningen

Blackebergsgvägen/Blackebergsgvägen, utgörs av en sluttning ner mot Tyska botten och är en populär pulkabacke vintertid.

Planområdet ligger intill Grimsta naturreservat och omfattar till stor del befintliga grönområden och naturmark. Området omfattas inte av strandskydd.

Det finns inga potentiella föroreningar registrerade inom planområdet. Halterna av luftföroreningar är låga. Planområdet är delvis bullerstört, framförallt utmed Blackebergsgvägen där trafikbullernivåerna är relativt höga.

Vattenfrågor

Idag infiltreras dagvatten till stor del i den befintliga naturmarken. Inom den norra delen av planområdet leds dagvatten via kombinerade ledningar till Bromma reningsverk. I söder finns ledningar som leder ut dagvatten från Blackebergsgvägen ut mot Mälaren. Planområdet ligger omkring 19–27 meter över nollplanet och utgörs inte av några lokala lågpunkter, vilket innebär att inga risker för översvämningar bedöms föreligga.

Riskfrågor

Det finns inte några farliga verksamheter eller rekommenderade leder för farligt god som berör planområdet.

Sociala frågor/Jämställdhet

Blackeberg och Södra Ängby separeras idag av Blackebergsgvägen och de socioekonomiska skillnaderna mellan de bägge områdena är stora. I rapporten Skillnadernas Stockholm framgår att det finns skillnader i bland annat utbildningsnivå, andel förvärvsarbete, inkomst och ohälsotal. Enligt statistik från Stockholms trygghetsmätning upplever fler kvinnor än män i Bromma att de är otrygga och oroliga för att exempelvis ta sig från tunnelbanan till sitt hem nattetid. Oron för att utsättas för sexuella ofredanden är större hos kvinnor. Fler kvinnor än män upplever också att det finns problem med dåligt upplysta platser i stadsdelen Bromma.

Service, idrott och kultur

Strax norr om planområdet ligger Ängby IP med en fullstor konstgräsplan. En mindre fotbollsplan finns inom skolgården på Södra Ängby skola.

Övrig teknisk försörjning

Möjlighet till fjärrvärme finns i området.

Planförslaget

Bebyggelse i form av bostäder med möjlighet till centrumändamål i entréväningarna föreslås utmed Blackebergsvägen och Blackebergbacken. Bebyggelsen utmed gatan skapar mer stadskaraktär längs stråken. Området får en egen karaktär mitt emellan de tidstypiska områdena Södra Ängby och Blackeberg.

Markanvändning

I planförslaget föreslås bostadsbebyggelse i friliggande flerbostadshus i fyra till tio våningar. Centrumverksamhet möjliggörs i entréväningar. Byggrätter skapas också för två elnätsstationer och en befintlig pumpstation. En befintlig utbyggnad av köket på Mälarbackens vårdboende ges också byggrätt vilket möjliggör ett permanent bygglov. Totalt möjliggör byggrätterna omkring 420 nya bostäder i varierade storlekar.

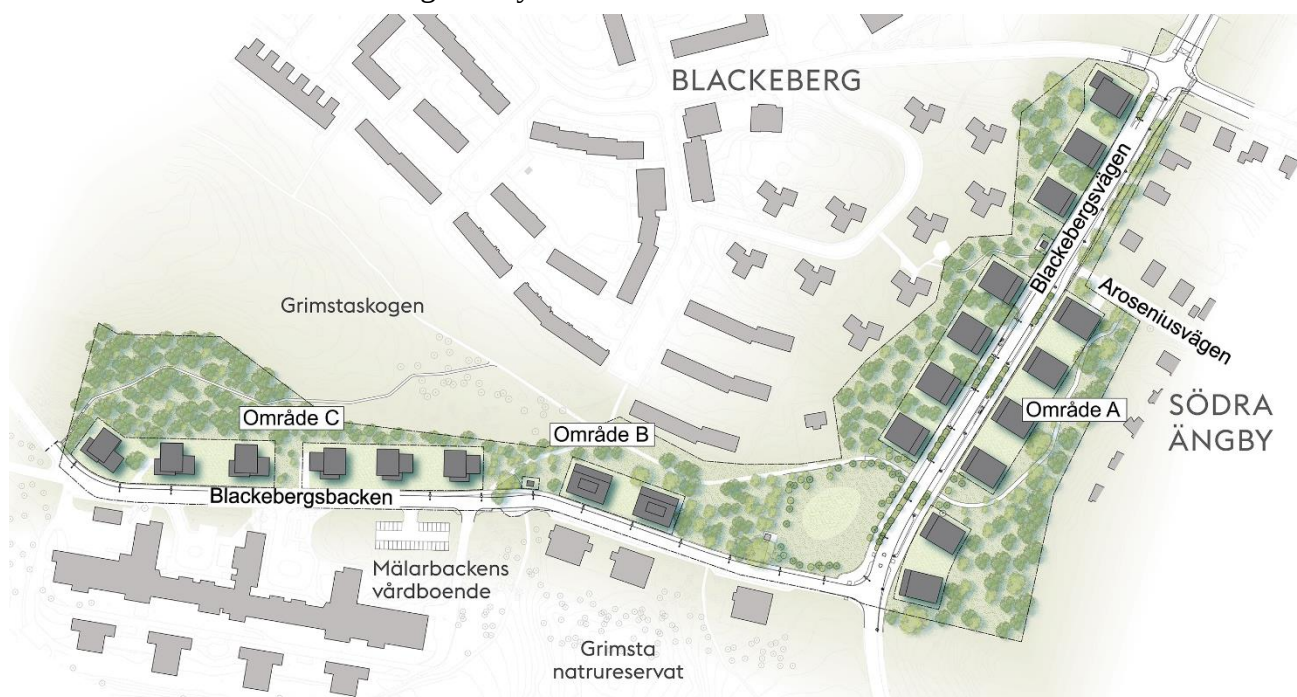
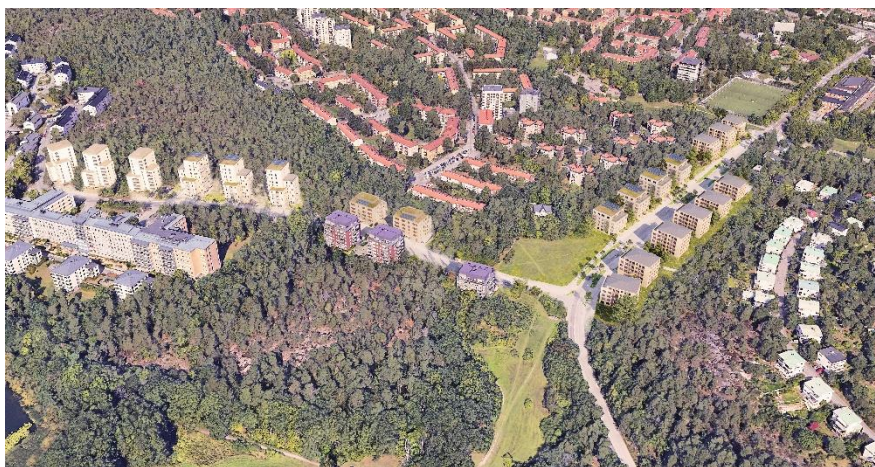

Illustration över den planerade bebyggelsen i mörkgrått. Befintlig bebyggelse i ljusare grått.

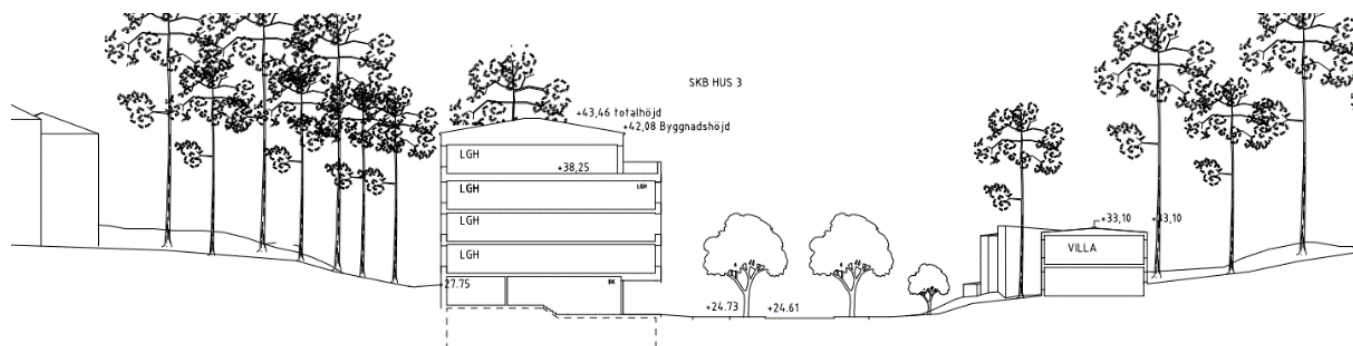

Fotomontage som visar den föreslagna bebyggelsen och omgivande befintlig bebyggelse.

Område A

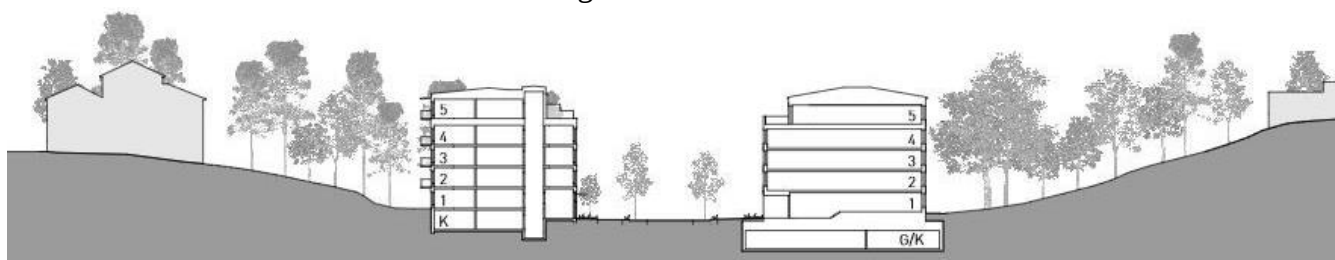
Bebyggelsen i område A är placerad utmed Blackebergsvägen, som i förslaget byggs om till en mer stadsmässig gata med förbättrade gång- och cykelvägar. Den befintliga angränsande bebyggelsen med radhus, villor och smalare punkthus placerade i topografin, kompletteras med den föreslagna bebyggelsen vilken tillför ett nytt uttryck och möter Blackebergsvägen med entréer mot gatan. Gemensamt för hela område A är att bebyggelsens fasader ska utföras i tegel i ljusa kulörer.

Bebyggelsen väster om Blackebergsvägen består av två grupper med byggnader vilka har ett drygt 40 meter brett släpp med naturmark mellan varandra. Vissa av de befintliga träden mellan byggnadskropparna föreslås sparas. Bebyggelsen föreslås i fyra våningar mot gatan och ytterligare en indragen våning högst upp. Byggnaden längst i norr föreslås bli en våning lägre för att möjliggöra ett bra möte med bebyggelsen i Södra Ängby.

Sektion i norra delen av område A, befintlig bebyggelse i Södra Ängby till höger och Blackeberg till vänster. Källa: Nyréns

Bebyggelsen söder om Aroseniusvägen, på östra sidan av Blackebergsvägen, planeras inom området för riksintresse. Här föreslås bebyggelse i fyra plus en indragen våning för de fem husen längst söderut. Huset närmast Aroseniusvägen föreslås bli en våning lägre. Under bebyggelsen föreslås ett större parkeringsgarage med ca 110 platser som delas med de föreslagna husen på västra sidan av Blackebergsvägen. In- och utfart från garaget föreslås mot Aroseniusvägen.

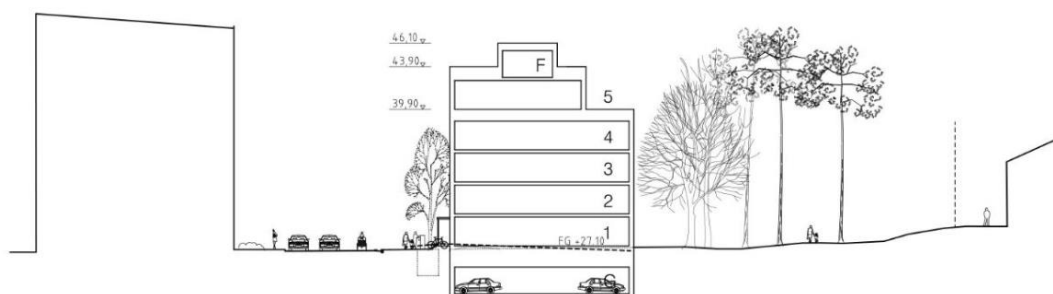
Sektion i södra delen av område A med Blackeberg till vänster och Södra Ängby till höger i bild. Gatuhöjd: ca 23 möh, byggnadshöjd ca 43 möh. Källa: Nyréns.

Vybild över bebyggelse i område A sedd från norr, längs med Blackebergsvägen.. Källa: Nyréns.

Område B

Två byggnader i fem våningar mot gatan föreslås i detta område. Fasaden ska utföras med puts i varma kulörer.

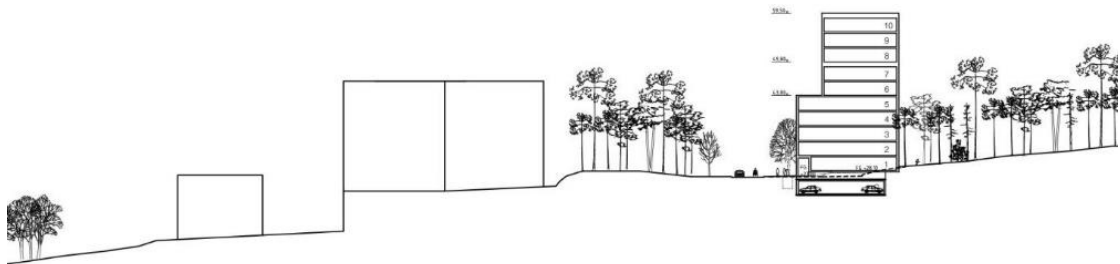
Sektion vid östra delen av Blackebergsbacken. Befintlig bebyggelse till vänster i bild och föreslagen bebyggelse i mitten. Längst till höger skymtar befintliga radhus i Blackeberg. Gatunivå: ca 23 m och byggnadshöjd ca. 43 m Källa: Nyréns.

Garage föreslås under byggnaderna och under gården mellan husen. Entré till garagen föreslås i den östra fasaden på huset närmast Blackebergsvägen. Översta våningen dras in mot norr för att trappa ner mot befintliga radhus.

Område C

I denna del av planområdet föreslås bebyggelse i en högre höjd upp till tio våningar. Bebyggelsen förhåller sig till befintligt vårdboende vilket har en större skala. Förslaget innehåller totalt sex byggnader i två olika grupper skilda av ett smalare släpp naturmark. Två garage under mark föreslås. Bebyggelsens höjd bryts ner i och med att varje enskild byggnad har olika nivåer på fem, sju, och en högsta del på tio våningar.

Bebyggelsens fasader ska i förslaget utföras i puts i en varm kulör. Sockel och takfot ska utformas i samma kulör och skilja sig från den övriga fasaden.

Sektion med Mälarbackens vårdboende i mitten och planerad bebyggelse till höger. Gatuhöjd: ca 27 möh, byggnadshöjd ca 59 möh. Källa: Nyréns.

Vybild över bebyggelse i område C. De lägre byggnaderna i område B skymtar i bakgrunden. Källa: Nyréns.

Planförslagets konsekvenser

En växande stad

Bostadsförsörjning

Planförslaget bidrar till bostadsförsörjningen genom att cirka 420 nya lägenheter föreslås. Omkring hälften av lägenheterna planeras att upplåtas som bostadsrätter och hälften som hyresrätter.

Kulturmiljö i en växande stad

Planförslaget omfattar ett stort område och kommer att innebära en viss påverkan på kulturmiljön i såväl Blackeberg som i Södra Ängby. Läsbarheten för riksintresset för kulturmiljövården i Södra Ängby kommer att minska något avseende upplevelsen av den gröna kransen kring riksintresset samt relationen till den befintliga bebyggelsens skala. Den gröna kransen och befintlig bebyggelsestruktur finns beskrivet som riksintressets uttryck. Förslaget har tagit hänsyn till kulturmiljön och befintliga byggnadskroppar bland annat genom att byggnadskropparna intill befintliga villor föreslås bli en våning lägre. Byggnaderna föreslås även få ett indrag på översta våningen för att få en lägre upplevd höjd. Byggnaderna placeras för att bevara siktlinjer mellan Södra Ängby och Blackeberg och mot grönskan mellan områdena.

Läsbarheten i dalgången och den historiska dalgång som Blackebergsvägen utgör, kommer att förändras. Att den tillkommande bebyggelsen får en egen karaktär bedöms vara positivt för läsbarheten. Kulturmiljön kring den Ljunglöfska tjänstebostaden tas hänsyn till då grönytan framför byggnaden och utblicken mot Tyska botten bevaras. Byggnaden ligger norr om grönytan vid korsningen mellan Blackebergsbacken och Blackebergsvägen.

En sammanhängande stad

En socialt sammanhållen stad

Planförslaget innebär att bostadsbebyggelse med blandade upplåtelseformer kan byggas i gränslandet mellan Blackeberg och Södra Ängby. En upprustning av parkområden och förbättrade möjligheter för gående och cyklister skapar mötesplatser och kopplar samman de bägge stadsdelarna. Bebyggelsen innebär fler rörelser i området samt fönster och entréer mot gatan vilket bidrar till en högre upplevd trygghet i området.

Med den nya bebyggelsen kommer fler människor att röra sig i området och fler boende kommer att ha uppsikt över gatorna och gångvägarna. Detta bedöms leda till ökad trygghet i området, vilket

kan gynna främst kvinnor som upplever en högre grad av otrygghet. Blackebergsbacken kan i dagsläget upplevas som mörk och otrygg i och med att få byggnader och entréer vänder sig mot gatan. Förslaget bidrar till en tydligare stadsmässighet och upplevd trygghet längs med stråket.

Trafik och mobilitet

I och med breddade gångbanor och separerade cykelbanor förbättras förutsättningarna för gående och cyklister. Placeringen av garageutfarten mot Aroseniusvägen innebär en trafikökning i detta område som ligger inom riksintresset. Alternativet till en utfart mot Aroseniusvägen är en utfart mot Blackebergsvägen. Där skulle trafiken till och från garaget korsa gång- och cykelbanan vilket bedöms vara sämre ur trafiksäkerhetssynpunkt. Byggaktörerna har föreslagit mobilitetsåtgärder för att kunna minska bilanvändandet och därmed parkeringsbehovet. Bland annat ska de verka för bilpool, ökade informationsåtgärder, cykelrum med servicefunktioner och cykelpool. Detaljplanen föreslår en förbättrad standard för busstrafiken genom området. Tung trafik går genom planområdet från Jehanders vid Tyska botten.

God offentlig miljö

Arkitektur och gestaltning

Planförslaget skapar en ny årsring i området mellan Blackeberg och Södra Ängby, där inspiration har hämtats från de bägge områdena. Den tillkommande fyra- till femvåningsbebyggelsen längs Blackebergsvägen bryts ner med indrag i våningarna för att möta den småskaliga bebyggelsen i riksintresset Södra Ängby.

Byggnadernas placering har anpassats för att skapa släpp med naturmark mellan de olika bebyggelsegrupperna. En viktig del i genomförandet blir att kunna bevara träd, mellan och intill tillkommande bebyggelse, och att skapa möjlighet för grönskan att passera och upplevas mellan byggnaderna.

I den västra delen av planområdet, område C, föreslås en högre skala med bebyggelse i upp till 10 våningar. I denna del av planområdet är avståndet till befintlig bostadsbebyggelse längre än i de östliga delarna. De föreslagna byggnadernas höjder förhåller sig i detta läge till Mälarbackens storskaliga vårdboende.

Kulturliv, idrott och rekreation

Genom, och i anslutning till planområdet, finns flera välanvända stråk i naturmark som kommer att påverkas. Stora naturområden kommer fortsättningsvis att finnas kvar och den planerade

bebyggelsen får nära till naturen och goda rekreationsmöjligheter. Bebyggelsen i planförslaget placeras utmed befintliga vägar. De angränsande grönområdena bedöms pga närheten till vägarna ha ett mer begränsat värde ur rekreationssynpunkt.

En klimatsmart och tålig stad

Grön och vattennära stad

Planförslaget innebär att nya bostäder skapas i ett naturnära och relativt vattennära läge. Bebyggelsen i planförslaget tar naturmark i anspråk och minskar befintliga grönområden.

Bebyggelsen placeras mellan Judarskogens och Grimsta naturreservat i en del som i RUFS 2050 (Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen) är utpekad som ett svagt ekologiskt samband som bör förstärkas. Enligt den spridningsanalys som gjorts bedöms påverkan på livsmiljöer och spridning av ek- och tallevande insekter vara begränsad. Kompletterande utredningar kommer att tas fram för att slutgiltigt bedöma konsekvenserna för de ekologiska spridningssambanden i området gällande för naturvärden och passager för och insekter och djur.

Delar av planområdet ligger i den smala kilen mellan Judarskogens och Grimsta naturreservat. Grönstråket längs vattnet, söder om området, är brant och är relativt svårframkomlig för biologiska spridningar. Planområdet är markerat i gult.

Klimat, miljö, hälsa och säkerhet

Planen medför ökade flöden av dagvatten. Fördrojning av dagvatten och duplicering av ledningssystemet för dag- och spillvatten föreslås, vilket minskar belastningen på reningsverket i Bromma.

Sjön Judarn blir med denna lösning recipient av dagvatten och får därmed något ökad tillförsel av föroreningar och näringsämnen.

Bebyggelsen inom planområdet är inte placerad inom något område med risk för översvämningar. Det finns inte heller några kända markföroreningar. Luftkvaliteten är god i området. Planområdet berörs inte av några utpekade leder för farligt gods och inte heller av några verksamheter som bidrar till en ökad risknivå.

Bebyggelsen är utsatt för buller, främst från Blackebergsvägen, men även från fotbollsplanen norr om planområdet. En god boendemiljö bedöms kunna skapas utifrån nuvarande bullerstörningar.

Teknisk försörjning

I samband med den planerade bebyggelsen görs Blackebergsvägen om och ledningar för dag- och spillvatten byggs om. Dagvattnet som idag går i kombinerade ledningar tillsammans med spillvatten, till Bromma reningsverk, föreslås ledas till Judarn efter rening och fördröjning.

Planprocess

Process

Planarbetet bedrivs med standardförfarande. Samråd har hållits under perioden 4 juni – 15 september 2019. Ett samrådsmöte hölls i Södra Ängby skola den 28 augusti där omkring 150 personer närvarade. Totalt har 149 yttranden inkommit samt ett par olika protestlistor med totalt omkring 840 namnunderskrifter.

Stadsbyggnadskontoret bedömer efter plansamrådet att planförslaget omfattar flera stora knäckfrågor som motiverar att planen bör bedrivas med utökat planförfarande. Kontoret föreslår att planförfarandet växlas från standardförfarande till utökat planförfarande.

Planprocessen har visat behov av denna redovisning av plansamråd och stadsbyggnadsnämndens ställningstagande inför granskning. Nästa tillfälle som ärendet ska redovisas för stadsbyggnadsnämnden blir vid antagandet.

Samlade synpunkter

Riksintresset

Länsstyrelsen menar att det är möjligt att utveckla området i enlighet med planförslaget utan att påtagligt skada riksintresset, om riksintressets värden kan säkras. De anser att ytterligare underlag och illustrationer behövs och att den nya bebyggelsens skala ska anpassas så att den inte dominerar över den befintliga bebyggelsen i

Södra Ängby. *Skönhetsrådet* menar att bebyggelsen utmed Blackebergsvägen är möjlig, men att bebyggelsen behöver sänkas med en våning och bearbetas i detaljeringen.

Stadsmuseet bedömer att påverkan på riksintresset får anses begränsad men tillägger att ett större avstånd bör hållas mellan Aroseniusvägen och den planerade bebyggelsen öster om Blackebergsvägen. De anser också att in-/utfarten från garaget mot Aroseniusvägen får en negativ inverkan på riksintresset och bör flyttas.

Görvälnkilen

Flera remissinstanser, däribland *miljöförvaltningen*, *Skönhetsrådet*, *stadsdelsnämnden* och *Naturskyddsföreningen* menar att bebyggelsen i de östra delarna av Blackebergbacken, område B, bör strykas ur förslaget. De två byggnaderna som föreslås i detta område är placerade i den smalaste delen av den gröna kilen som går mellan Judarn och vidare norr- och västerut mot Görväln.

Parkering och trafik

Trafikförvaltningen önskar att planerade lägen för busshållplatser tydligare redovisas och att riktlinjerna enligt RiBuss följs när det planerade nya gatorna projekteras. Trafikförvaltningen framför också att information om lågfrekvent buller kopplat till busstrafiken behöver redovisas.

Övriga frågor

Länsstyrelsen anser att den planerade dupliceringen av dag- och spillvattenledningar är positiv. Länsstyrelsen anser att den extra belastning som sjön Judarn får, i och med att dagvatten föreslås ledas dit istället för att ledas i kombinerade ledningar till Bromma reningsverk, är oacceptabel. Dagvattnet behöver enligt Länsstyrelsen ledas till en annan recipient. *Länsstyrelsen* anser också att en miljöteknisk undersökning bör göras för marken vid parkeringsplatsen utmed Blackebergbacken.

Synpunkter från boende

I omkring 90 yttranden framförs synpunkter gällande grönområden i allmänhet och främst gällande bebyggelsen i den gröna kil som går norr om Blackebergbacken. Många menar att ingen hänsyn har tagits till djurlivet och möjligheten för större djur att ta sig mellan Judarn och vidare åt nordväst mot Grimstaskogen. Flera boenden anser att förslaget går emot ÖP:s mål om att upprätthålla och stärka den livskraftiga och gröna infrastrukturen.

I drygt 50 yttranden framförs synpunkter på bebyggelsen i och i närheten av Södra Ängbys riksintresse för kulturmiljö. Bebyggelsen anses vara alltför storskalig, många riktar även skarp kritik mot

garageinfarten mot Aroseniusvägen och många anser att det inte bör byggas överhuvudtaget inom riksintresset.

Några anser att befintliga skolor och förskolor redan har ett högt tryck och inte klarar av ytterligare exploatering.

Drygt 60 yttranden från boende, både i Blackeberg och Södra Ängby, nämner en problematisk parkeringssituation. Oro finns för att projektet har en för låg p-norm och att tillkommande bebyggelse ska förvärra situationen. Tillkommande bostäder kommer även att generera ytterligare trafik och förvärra en redan ansträngd trafiksituation både på vägnätet och i tunnelbanan, enligt många boende.

Fortsatt planarbete inför granskning

Utifrån inkomna synpunkter under samrådet föreslås följande frågor studeras vidare under planprocessen:

- Utredningar kommer att kompletteras för att få en fördjupad bild av naturvärdena samt spridningssamband gällande ekosystemet för naturvärden och djur i området.
- Markens användning och gränsdragning mellan kvartersmark och allmän plats, samt möjligheten att bevara värdefulla träd kommer att studeras ytterligare för att minimera påverkan på grönområden.
- Bebyggelsens påverkan på riksintresset Södra Ängby ska studeras vidare.
- Trafik- och parkeringsfrågan kommer att studeras vidare.
- En miljöteknisk undersökning kommer att tas fram för området vid den befintliga parkeringsplatsen i enlighet med Länsstyrelsens önskemål.
- Bullersituationen ska tydligare beskrivas och bedömas.

Inom respektive delområde föreslås följande studeras:

Område A

- Möjligheten att skjuta föreslagen bebyggelse inom riksintresset, öster om Blackebergsvägen, söderut för att skapa ett större avstånd till den befintliga villabebyggelsen inom riksintresset.
- Garageutfartens utformning och påverkan på närboende vid Aroseniusvägen i form av exempelvis ljus från strålkastare, samt påverkan på riksintresset.
- Byggnadernas våningsantal ska studeras för att ytterligare ta hänsyn till riksintresset.

Område B

- Komplettering av utredningar för att få ett fördjupat underlag gällande bedömningen av hur exploateringen påverkar grönkilens naturvärden.

Område C

- Ytterligare underlag tas fram för att avgöra om bebyggelsen skala eller placering närmast Ljunglöfska slottet behöver justeras för att ta hänsyn till kulturmiljövärdena.

Tidigare ställningstaganden i ärendet

Programhandlingen och programsamrådet godkändes i stadsbyggnadsnämnden i oktober 2013, med beslut om att påbörja planarbetet. I beslutet fick stadsbyggnadskontoret även i uppdrag att i samarbete med trafikkontoret, exploateringskontoret och Stockholm Parkering ta fram en parkeringsutredning för gatuparkeringen i Blackeberg och Södra Ängby.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. miljöbalken att en miljöbedömning behöver göras. Länsstyrelsen instämmer med kommunens bedömning.

Tidplan

Utifrån att erforderligt underlag för detaljplanens framtagande levereras enligt uppsatt projekttidplan samt att det under planprocessen inte kommer till eller blir kända nya omständigheter, som inte kunnat förutses, förväntas följande tidplan:

- Granskning under september 2020.
- Antagande i december 2020.

Planavtal

Planavtal har tecknats med byggaktörerna för att täcka kontorets kostnader i samband med upprättande av detaljplanen.

STADSBYGGNADSKONTORETS SAMMANVÄGDA STÄLLNINGSTAGANDE

Stadsbyggnadskontoret anser att planförslaget bidrar till att uppfylla samtliga av översiktsplanens fyra mål. Den planerade bebyggelsen innebär att ett värdefullt tillskott av bostäder kan skapas i ett attraktivt, kollektivtrafikhögt läge. Stadsbyggnadskontoret konstaterar att det finns intressekonflikter inom ett antal frågor. Främst handlar det om en önskan hos många boende att behålla grönområden och undvika bebyggelse inom riksintresset Södra Ängby, vilket ska vägas mot ett starkt allmänintresse att skapa bostäder

Bebyggelsen medverkar till att bygga samman stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby i enlighet med stadens mål. Bebyggelsen planeras efter befintliga vägar som rustas upp, istället för att bygga helt ny infrastruktur.

Riksintresset Södra Ängby bedöms påverkas genom att läsbarheten av kulturmiljön minskar liksom grönskan, som är en del av uttrycket för riksintresset. Kontoret bedömer att påverkan inte kommer innebära en påtaglig skada på riksintresset och att den påverkan som planförslaget får på befintlig bebyggelse bedöms vara måttlig. Vissa justeringar avseende byggnadshöjder föreslås genomföras.

Ytor av naturmark tas i anspråk. Utredningar kommer att kompletteras för att ytterligare bedöma lämpligheten med bebyggelse i område B, huskropparna i den smalaste delen av grönkilen, norr om Blackebergbacken. Åtgärder ska fortsatt ses över för att minska påverkan på naturen.

Kontoret anser att förslaget att leda dagvatten till Judarn endast ger en marginell ökning av föroreningar som inte kommer påverka sjöns ekologiska status. Dialog ska ske med Länsstyrelsen. I övrigt anses Länsstyrelsens synpunkter kunna hanteras med mindre justeringar.

Kontorets sammanfattande bedömning är att de synpunkter som framkommit kan hanteras i den fortsatta planprocessen.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av plansamrådet och att slutligt planförslag upprättas och ställs ut för granskning.

SLUT